

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonia, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quis effectus sequitur ex sumptione eucharistie

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Haymudi

mitū. tūc sacerdos illi ostēdere debet solūmō corp⁹ xp̄i ⁊ d̄z dicere q̄ crebat q̄ ibi sit verū corpus xp̄i. q̄ d̄t b̄tis Aug⁹. L̄rede ⁊ māducasti. q̄ q̄ tunq̄ infirmus firmiter credit q̄ sub illa specie panis corpus dñi p̄tinetur ille corpus dñi māducatur. ¶ Tercia regula tangit ibi (Si vomit hoc idē) et est talis. Si ex casu euenerit q̄ ip̄e infirmus sumeret corp⁹ xp̄i ⁊ postea expueret. tunc sacerdos d̄z p̄jceret illū vomitū in ignē vel in aquā fluentez et hoc ē vez si nō appareat ibi sp̄es panis p̄secreti. si h̄at sp̄es panis p̄secreti appareat. tūc illā debet sacerdos sumere vel in loco p̄secreto firmiter custodi dire. Et dicunt q̄dam circa textum q̄ sacerdos nequac̄ debet sumere illaz sp̄em panis p̄secreti ne sibi generare nausea. ¶ Quarta regula tangitur ibi (Si doleat tantū) ⁊ est talis. Si infirmus esset rāte debilitatis q̄ nō posset deglutire corpus xp̄i vel masticare. tunc l̄ra d̄t cum beato Augusti no. q̄ aqua porrigat illi infirmo q̄ tangit d̄z cum particula corporis xp̄i ⁊ infirmus absorbeat illā aquā. ⁊ sic sumit corpus xp̄i. Et licet illa particula est parua. tūn quantūcumq; parua sit ip̄a p̄prehēdit in se totum corpus dñi. Sz quare debet fieri cū aqua. Rūdetur q̄ ideo. q̄ aqua est subtilis ⁊ fluxibilis. ⁊ sic infirmus melius sumit p̄ aquam q̄ per vinum.

¶ Norandū circa l̄ram. ex quo hic pagitur de modo sumendi corp⁹ xp̄i posset aliquid dubitare q̄s m̄ effectus leguntur ex sumptōe corporis xp̄i. Respo detur p̄ut aliquiliter p̄us habitum est. q̄ multi effect⁹ sequuntur ex sumptōe corporis xp̄i. Primus est deletio p̄cō p̄ venialū. ita q̄ isti q̄ sumit corpus dñi absoluunt ab om̄i p̄cō veniali. Sed effectus est fīm sanctū Thomā. p̄uersio hoīs in corpus xp̄i. ⁊ ergo hō cū ap̄lo potest dicere Eli uo ego. nō ego in me. viuit aut̄ in me xp̄s. Et aliter est de cibo corporali. ⁊ aliter de cibo spūali vel de corpe dñi. Nā cib⁹ corporalis p̄uertit in carnem ⁊ in sanguinem. cib⁹ aut̄ spūalis seu corpus dñi p̄uertit nos in se. ⁊ sic p̄t̄z differunt inter cibum corporalem ⁊ spūalem. etiā q̄ cib⁹ corporalis p̄uertit passiuue. sed spūalis p̄uertit actiuue. Tercius effectus est memoria dñice passiōnis. Quart⁹ effectus ē roboratio om̄i viriū. Quintus est remorio luḡgestionis dyabolice. ¶ Sed dices. nunqđ p̄ctā mortalia delen⁹ p̄sumptionē corporis dñi sicut venialia. Ad hoc rūdet scūs Tho. q̄ p̄ctā mortalia nullo mō delen⁹ p̄ sumptōem corporis xp̄i. q̄ req̄rit q̄ ille q̄ accipit corp⁹ dñi mūdus sit ab om̄i p̄cō mortali. vt d̄t apls p̄ma ad Cor. xi. Prokē aut̄ seipm hō. Et rō huius ē. q̄ si illud sacramentū deleret p̄ctā mortalia tunc seq̄retur q̄ iudas traditor xp̄i esset saluatus. p̄ns est falsum. ergo et aīs. Falsitas p̄ntis p̄t̄z p̄ oēs doctores sacre scripture q̄ dicunt ip̄m etiā maliter eē dāminatū. Sz p̄ntia p̄ba. scz q̄ hoc seq̄retur. q̄ xp̄s illi porrexit suum corpus sicut ⁊ alijs discipulis suis. mō si corpus dñi deleret peccata mortalia tūc oīa sua p̄ctā fuissent extincta. ⁊ p̄ p̄ns fuisset saluatus. qđ est falsum. Sc̄ba rō sic format̄ fīm lēm Tho. sicut se h̄z alimentū corpale ad corpus mortuū sic se h̄z alimentū aīe ad aīam mortuā. Sz certū est q̄ cibus corporalis nō reficit corp⁹ mortuū. sic nec alimentū aīe aīam mortuā. i. aīaz facente in p̄cō mortali. q̄ talis aīa corā deo d̄t esse mortua. Itē ex q̄ aīe ia centi in p̄cō mortali nō p̄dest sumptō corporis xp̄i ad deletoem p̄cōrum mortaliū. Dūceret ḡ aliquid. nunqđ plūnt ei ad alia opa. Rūdet m̄gr snia. p̄ndices. q̄ bona opa. p̄delle existentib⁹ in p̄cō mortali intelligitur duplē

Uno mō vt p̄sint aiabus ad vitā eternā. & sic nō p̄sunt eis. Alio mō ve
p̄sint ad bona t̄palia. & illo mō p̄sunt etiā ad sanitatē corporis & ad affluen
tiā diuitiar̄. etiā iuuāt ad minutōes pene infernalis. etiā iuuāt ad hoc vt
p̄ces eoz citius exaudiant̄. Et talia bona p̄cedunt eis ideo. qz nullū bo
num irremuneratū manet. neqz vllū malū impunitū p̄transit. & ideo existē
tes in petō mortali a bonis operib⁹ desistere nō detent.

F Notandum sup̄ textū (Lii vomit infirmus) q̄ duplex ē sumptio cor
poris xp̄i c̄stum sufficit ad xpositū. scz q̄dam sacramentalis. & q̄dam sp̄ualis.
vñ q̄libet firmiter credens corpus dñi māducat sp̄ualiter. Unde Inno
centius Ōmes hoies astates circa sacerdōrē qñ sumit corpus xp̄i in alta
ri manducat sicut ip̄e. & hoc spiritualiter. Et hoc est verum maxime de his
qui in peccato mortali non existunt.

F Notandum circa quartā regulā. q̄ aqua p̄tacta a corpe xp̄i nō ē corp⁹
xp̄i fm̄ doctores. & ergo nō debet adorari tanqz sanguis ppter ydolatriā
euitandā. Sed si infirmus fideliter credit se sumere corp⁹ xp̄i. tunc sub ta
li specie aque sp̄ualiter sumit verū corpus xp̄i & verū sanguinem. Unū olim
fuit moris q̄ cū aliqz infirmis nō potuit māducare corp⁹ dñi pre nimia
infirmitate. tūc sacerdos indicauit illi corpus dñi instruens eū de dignita
te & efficacia hui⁹ sacramenti. & manū qua retigit corpus xp̄i sacerdos in
aqua lauit. & talē aquā infirmo porrexit ad bīlendū. tñ hoc nō ē visitatū nec
expediens nec necessariū. qz infirmus solū credēdo sp̄ualiter māducat cor
pus dñi & effectū sacramenti recipit. vñ btūs Augustin⁹. Quid purgas
ventrem. quid purgas dentes. crede & manducasti

F Irē notandum. q̄ q̄cunqz euomit corp⁹ xp̄i ille peccat mortali. & debet
penitere fm̄ eius statū. vt docet decretū. qz si eēt ep̄s tūc ip̄e d̄z penitere p
nonaginta dies in pane & aqua. Si aut̄ ē simplex sacerdos vel monach⁹. &
vomit post sumptōem corporis xp̄i. ille d̄z penitere p sexaginta dies in pane
et aqua. Si aut̄ est laycus tunc d̄z penitere p triginta dies in pane & aqua
et fm̄ aliquos doctores decretalū debet penitere p quadraginta dies. Si
aut̄ aliqz ex infirmitate magna euomit corpus dñi. tunc post qualescentiā
debet penitere p septem dies in pane & aqua

F Irē sciendū. exq̄ hic dī de sumptōe corporis dñi. q̄ q̄cunqz christifidelis
vult sulcipe illud sacramentū digne. ille d̄z esse purus & p̄fessus debita cō
tritōne p̄via. sic q̄ digne suscipiat illū q̄ eum facit esse dignū. vt patuit ex
phabitis merris. scz Ōis hō purus &c. Rōnes istoꝝ patent circa textum
Unde sciendū est & firmiter credendū. q̄ malus homo ita bene sumit illō
venerabile sacramentū sicut & bonus hō. sic tñ q̄ illud sacramentū ibi nō
maculat. Prout hoc idem declaratū est in hac silitudine. quia ip̄e sol splen
det sup̄ omnia in mundo existentia. scz sup̄ aurum. argentū & lutum. sic tñ
q̄ sol nō maculat. sic etiam pariformiter est de his de q̄bus dictum est. q̄
fuscipunt corpus xp̄i nō confessi nec contriti

F Ultimum notandum est de certis casib⁹. vt p̄ hostia non p̄secreta possit
porrigi ip̄i infirmo peteti sacramentū. Respondetur q̄ nō. qz nulla fictio
debet esse in illo sacramento. modo quādo talis hostia porrigeretur ip̄i in
fimo tunc crederet & adoraret. & p̄ sequens talis p̄mitteret ydolatriam
ex eo q̄ ip̄e adoraret hostiam non consecratam p̄ hostia consecratā.

f q